

stoupení bylo ho nabyto. Z toho plyne, že Dr. Bedřich T. nepodal žalobu na Antonína V-a jménem osoby právnické, zákonem uznané a způsobilé státi k soudu podle Šu 1 c. ř. s., ze spisů však nelze také nikterak seznati, zdali žaloba podána byla jménem určitých a kterých fysických osob. Tuto vadu nelze napravit, pročež řízení obou nižších soudů o žalobě Dra T-a a o odvolání žalovaného Antonína V-a, jakož i rozsudky těchto soudů jsou zmatečny podle §§ 6, 7 a 477 čis. 5 c. ř. s. Dle §§ 7, 471 čis. 7, 478 odstavec prvý, 494 a 513 c. ř. s. bylo tedy v hlavní věci rozhodnuto, jak se stalo.

Čís. 2685.

Pouhé označení v nákladním listu »kovový popel« neopravňuje ku použití nižší dopravní sazby.

(Rozh. ze dne 30. května 1923, Rv II 25/23.)

Za vagonové zásilky kovového popele vybral erár od příjemce dovozní dle oddílu B tarifu tř. A sazba 23 a domáhal se napotom nedoplatku, tvrdě, že dovozní bylo omylem vypočteno dle nesprávné sazbové položky a že mělo býti vypočteno dle vyšší sazby tř. I. výjimečného tarifu 3 A. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Na nákladních listech obsahuje sice označení sporného zboží vedle slov »kovový popel« též ještě značku M 14 b, čímž jest poukázáno na položku 14 na str. 106 nákladního tarifu. Tento poukaz jest zbytečným a nesprávným, poněvadž tato položka vztahuje se na mosaz a mosazné odpadky, o které zde nejde. Ostatně i pro mosazné odpadky při zásilkách, 5.000 kg převyšujících, platí sazba podle tř. II., takže také tímto poukazem M 14 b správa dráhy při počítání dovozního nemohla býti v omyl uvedena ohledně toho, jaké sazby má býti použito. V druhé řadě přijdou v úvahu ještě ustanovení nákladního tarifu odd. B, který obsahuje jména, jakými mají býti zásilky označeny, jakož i jednotlivé tarifní třídy, kterých má býti použito. Ve sporném případě jsou směrdatnými tato ustanovení nákladního tarifu: Na stránce 53 nákladního tarifu ze dne 1. ledna 1918 pod položkou 38 pod souborným označením (popel) jsou tato ustanovení: Pod písmenou a) pro popel, obsahující drahé kovy, jest předepsán vyšší tarif dle tř. I., pod položkou ve vz. b) jest uveden dřevěný popel, pod položkou ve vz. c) mosazný popel. Pro tyto oba druhy platí nižší sazba tř. II. Konečně pod písmenou d) stojí, že jde-li o popel, který není uveden v nákladním tarifu, že také pro takovýto popel platí nižší sazba tř. II. Souborné označení popela opatřeno jest značkou (O). Na str. 11 nákladního tarifu stojí, že jsou-li v nákladním tarifu určité druhy zboží uvedeny pod souborným označením, že takovéto souborné označení nepostačuje při označení zásilky na nákladním listě. Nemá-li se počítati nižší sazba tř. I., musí býti zásilka opatřena kromě souborného označení nebo místo souborného označení ještě zvláštním označením podle nákladního tarifu. Pakliže nákladní tarif zvláštního označení neobsahuje, musí býti zásilka opatřena označením, jaké jest v obchodním styku obvyklým, a kromě toho souborným

označením tak, aby bylo zřejmo, ke které položce nákladního tarifu zá-
silka patří. Konečně obsahuje nákladní tarif na str. 102 a 103 označení
pod položkou 35. (písmena b) měděný popel s tím, že při zásilkách přes
5.000 kg platí sazba tř. II. Znalec prohlásil, že spornou zásilku nelze
označiti ani jako měděný popel, ani jako mosazný popel, nýbrž pouze
jako kovový popel. Na základě znaleckých výpovědí a svědecké výpo-
vědi bylo zjištěno, že zásilka byla označena způsobem, v obchodním
styku obvyklým. Poněvadž označení »kovový popel« v nákladním ta-
rifu vůbec nepřichází a slova »kovový popel« obsahují také souborné
označení, z kteréhož jest zřejmo, že jde o zboží, patřící pod druh, uve-
dený na str. 53 nákladního tarifu polož. 38, vyhovuje toto označení také
předpisu nákladního tarifu na str. 11. Není tudíž žalobce oprávněn, po-
žadovati vyšší sazby tř. I., nýbrž přísluší mu pouze nižší sazba podle
tř. II. Odesílatel neměl možnosti, označiti zboží jiným způsobem anebo
přesněji, než jak to učinil. Jest zřejmo, že pro popel, obsahující kovy,
pokud není v nákladním tarifu zvláštního ustanovení, má se počítati
tarií sazba tř. II. Ježto v nákladním tarifu označení »kovový popel«
nepřichází, přísluší žalobci nárok pouze na sazbu podle tř. II. Jak z vý-
povědi svědka a ze znaleckého posudku vychází na jevo, jde zde o zboží,
obsahující přes 50% věci bezcenných (písek, koksový popel atd.), a
odpovídá duchu nákladních předpisů, že za takovéto zboží musí se po-
čítati nižší sazba, než sazba tř. I., která jest ustanovena pro popel, ob-
sahující drahé kovy, ceny značně vyšší. O d v o l a c í s o u d rozsudek
potvrdil. D ů v o d y: Odvolací důvod nesprávného právního posouzení
věci spatřuje žalující strana v tom, že první soudce je toho názoru, že
označením zboží slovy »kovový popel« bylo zcela zřejmě udáno, že jde
o zboží, patřící pod druh uvedený na straně 53 náklad. tarifu položka
38, že toto označení vyhovuje také předpisu nákladního tarifu na straně
11 a že tedy žalující strana je pouze oprávněna, požadovati nižší sazbu
dle tř. II. Tento názor prvního soudce je prý naprosto nesprávným, je-
likož v žel. tarifu o zboží díl I., odst. B není označení »kovový popel«
M 14 b) a jelikož dle téhož tarifu díl I. odst. A § 56 nutno vedle hro-
madného označení neb místo tohoto označiti zboží tak, jak jest speci-
álně označeno v klasifikaci zboží i s případnou značkou, tam uvedenou,
nemá-li býti započítáno dovozní I. třídy; pro případ, že v této klasifi-
kaci není onen druh zboží označen, nutno vedle označení, obvyklého
v obchodním styku, uvést hromadné označení tak, aby bylo zcela přesně
prokázáno, že zboží patří pod onu příslušnou položku. Ustanovení ta-
rifu jsou správně citována až na tvrzení, že zboží dlužno označiti i s pří-
padnou značkou, v klasifikaci uvedenou, neboť v dotyčných dílech ná-
kladního tarifu není ničeho o tomto závazku odesílatelovu. Na str. 11
nákladního tarifu je pouze uvedeno, že souborné označení nepostačuje
při označení zásilky na nákladním listě, že kromě souborného označení
nebo místo něho zásilka ještě musí býti opatřena zvláštním označením
podle nákladního tarifu, a, že, neobsahuje-li nákladní tarif zvláštního
označení, zásilka musí býti opatřena označením, jaké jest v obchodním
styku obvyklým, a kromě toho souborným označením tak, aby bylo
zřejmo, ke které položce nákladního tarifu zásilka patří. Těmto předpi-
sům však bylo v tomto případě vyhověno, což již první soudce docela
správně odůvodnil. V nákladním tarifu jest pod položkou 38 souborné

označení »popel« a potom jako druhy tohoto zboží popel obsahující drahé kovy, dřevěný popel, mosazný popel. Z posudku znalce plyne, že zásilku lze označiti jen jako kovový popel. Tento druh popela není sice uveden v nákladním tarifu; zásilka však byla opatřena označením, jaké jest v obchodním styku obvyklým. Dále není pochybnosti, že označení to opakuje souborné označení tarifu (popel), z kterého bylo zřejmo, ke které položce nákladního tarifu (38) zboží patří. Poukazuje-li odvolatel k tomu, že označení »kovový popel M 14 b« není v tarifu, nemohl zbytečný a nesprávný doátek »M 14 b« dráhu uvéstí v omyl, jelikož i pro mosazné odpady při zásilkách, 5.000 kg převyšujících, platí nižší sazba.

Nejvyšší soud uznal dle žaloby.

D u v o d y:

Plažno přisvědčiti dovolání, že nižší soudy posoudily rozepři nesprávně (§ 503 čís. 4 c. ř. s.), zamítuvše žalobu o doplatek dovozného. Železnice jest hromadným dopravním prostředkem, a není možno, by její orgány v každém jednotlivém případě samy kontrolovaly správnost označení nákladu na nákladním listu a zkoumaly při výpočtu dovozného skutečnou povahu dopravovaného zboží. Konečným zjištěním dopravního musí býti pověřeni úředníci kontrolující, kterým ani fysicky není možno, by osobne povahu zboží určili. Proto obsahují jednak železniční dopravní rád, jednak příslušné tarify, jejichž předpisum se dle doložky, na nákladním listu otištěné, každý odesílatel podrobuje jako podmínkám uzavřené dopravní smlouvy, ustanovení, z nichž plyne, že pro výpočet dovozného není rozhodnou jen skutečná povaha zboží, nýbrž také jeho označení na nákladním listu. Všeobecné předpisy o počítání dovozného při nákladech, otištěné v železničním nákladním tarifu ze dne 1. ledna 1918 díl I. odd. B pod hlavou III., stanoví jako normální sazbu pro všechno dopravované zboží sazbu nejvyšší třídy I. a to nejen pro zboží, pro které tato sazba jest predepsána, nýbrž jmenovitě také pro všechno zboží, které není v klasifikaci zboží jménem uvedeno, nebo pro které není jiné taritování výslovně nařizeno. Nižší sazby platí jen pro zboží, uvedené výslovně v tarifu, a další podmínkou jejich užití jest, že zboží bylo v nákladním listu poznačeno přesně názvem, v tarifu používaným. To předpisuje jednak odst. g citovaných »Všeobecných předpisů«, jednak odst. V. prováděcích ustanovení k ř. tarifu díl I. odd. A. a § 57 žel. dopr. ř. ze dne 11. listopadu 1909 čís. 172 ř. zák. ustanovuje, že odesílatel nese všechny následky, které vzejdou z nesprávného, nepřesného a nedostačujícího vyplnění nákladního listu. Rozhodnutí rozepře závisí tedy na tom, zda bylo zaslané zboží poznačeno na nákladním listu tak, jak tarif pro použití nižší sazby I. třídy předpisuje. Odesílatel označil je jako »kovový popel M 14 b«. »Kovový popel« (Metallasche) není ani v klasifikaci zboží, ani jinde v tarifu uveden. Značka »M 14 b« vztahuje se patrně na stejnou položku v klasifikaci zboží, tam však není uveden »kovový popel«, nýbrž »mosazné škrabky« (Messingskrätze), tedy zboží, o němž slyšený znalec se vyjádřil, že jest zbožím jiným. Poznačení zboží v nákladním listu bylo následkem toho způsobilé, vzbuditi pochybnosti o skutečné jeho povaze

a sazby, podle které se mělo tarifovati, bylo nepřesné a nejasné a nebylo takové, by podle klasifikace zboží nebo jiných ustanovení tarifu se mohlo užiti nižší normální sazby I. třídy. Již proto jest žaloba na doplatek této sazby podle citovaných všeobecných předpisů o čítání dovozného a § 70 žel. dopr. ř. odůvodněna. Žalovaný tvrdí a oba nižší soudy mu přisvědčily, že pro dopravovaný kovový popel mělo býti užito sazby A 38 lit. c) nebo d), pod kterou náleží popele, obsahující mosaz a pocházející ze sléváren nebo tavíren, a popele, v klasifikaci výslovně nejmenované. Při tom bylo přehlédnuto, že pro tyto popele při nákladě více než 10.000 kg, o jaký v tomto případě jde, platí vozová ložní sazba B, která jest nižší než sazba A, předepsaná pod položkou »M 14 b«, již odesílatel uvedl v nákladním listu. Proto jsou nesprávné veškeré závěry, činěné žalovaným a nižšími soudy v tom směru, že dráha nemohla býti označením zboží v nákladním listu uvedena v omyl ohledně sazby, které by měla užiti. Mylné jsou také vývody obou rozsudků v tom směru, že by poznačení »kovový popel« vyhovovalo předpisu citovaných »Všeobecných předpisů o počítání dovozného« strana 11 lit. g). Slovo »popel« jest sice v klasifikaci uvedeno německým názvem »Asche« pod položkou A 38 jako označení hromadné, ale mimo to vyskytuje se i na jiných místech jako část slova složeného, na příklad pod pol. B 18 c) jako olověný popel (Bleiasche) a pod pol. K 36 jako měděný popel (Kupferasche), a jsou pro tyto popely stanoveny sazby vyšší než je sazba, které podle žalovaného v tomto případě užiti náleželo. Pouhým použitím slov »kovový popel« nebylo nijak dáno na jevo, že odesílatel má na mysli právě položku A 38. Dále nebylo přívlastkem »kovový« nikterak jasně vytknuto, ke kterému ze čtyř druhů popelů, pod pol. A 38 uvedených, a různě tarifovaných, má býti dopravovaný popel počítán; dle citovaných předpisů nestačí prosté připojení názvu, v obchodě obvyklého, z poznačení mělo býti zřejmo, že jde o tu kterou položku, tedy pol. A 38 lit. c) neb d). Poznačil-li odesílatel na nákladním listu sice nesprávně ale přesně položku M 14 b, mohl dojista připojiti i správnou položku klasifikačního seznamu a nelze souhlasiti se soudem první stolice, že přesnější označení sazby bylo vůbec nemožné.

Čís. 2686.

Jde o vadu odvolacího řízení ve smyslu §u 503 čís. 2 c. ř. s., předsevzal-li odvolací soud soudem první stolice (soudcem dožádaným) výslech svědka, k němuž nebyly strany obeslány. Lhostejno, že se strany vzdaly ústního líčení odvolacího.

(Rozh. ze dne 5. června 1923, R I 374/23.)

Žalobě, opřené co do místní příslušnosti o § 88 odstavec druhý j. n. procesní soud první stolice vyhověl, zamítнув usnesením, pojatým do rozsudku, námitku místní nepřislušnosti. O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek pro místní nepřislušnost a odmítl žalobu.

N e j v y š š í s o u d zrušil usnesení odvolacího soudu a uložil mu, by vydal nové rozhodnutí.